

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **J. Z.** zastoupený Mgr. Zdeňkem Rumplíkem, advokátem se sídlem Dlouhá 300, Slavičín, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, za účasti osoby zúčastněné na řízení: obec Kašava, se sídlem Kašava 217, Kašava, zastoupená Mgr. Petrem Chuchmou, advokátem se sídlem Lešetín II 7147, Zlín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2021, čj. SPU 234832/2021, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 11. 2023, čj. 62 A 102/2021-100,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Osoba zúčastněná na řízení (dále „OZNŘ“) podala 18. 4. 2014 Státnímu pozemkovému úřadu, Krajskému pozemkovému úřadu pro Zlínský kraj (dále „prvostupňový správní orgán“) požadavky na zahájení pozemkových úprav. Dne 30. 6. 2014 doplnila žádost vlastníků pozemků nadpoloviční výměry zemědělské půdy v k. ú. K. Prvostupňový správní orgán proto 29. 7. 2014 podle § 6 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále

„zákon č. 139/2002 Sb.“), z moci úřední zahájil řízení o (komplexních) pozemkových úpravách.

[2] Do pozemkových úprav byly zahrnuté i vlastnické podíly žalobce ve výši ideální jedné čtvrtiny na pozemcích zapsaných na listech vlastnictví XA, XB, XC, v k. ú. K. V průběhu řízení o komplexních pozemkových úpravách se žalobce stal vlastníkem podílu ve výši ideální jedné čtvrtiny na pozemcích zapsaných na nově vzniklých listech vlastnictví XD a XE, v k. ú. K., a pozemek zapsaný na listu vlastnictví XB byl reálně rozdělen, přičemž žalobci byl v tomto v řízení přidělen pozemek zapsaný na listu vlastnictví XF, v k. ú. K., namísto ideální jedné čtvrtiny vlastnického podílu k pozemku zapsaného na listu vlastnictví XB.

[3] Rozhodnutím z 1. 2. 2021, čj. SPU 010969/2021/Ně, prvostupňový správní orgán podle § 11 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb. schválil návrh komplexních pozemkových úprav v k. ú. K., včetně části navazujícího k. ú. V. (dále „prvostupňové rozhodnutí“). V záhlaví uvedeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[4] Krajský soud v Brně výše uvedeným rozsudkem žalobu žalobce zamítl. Nedůvodnou shledal žalobní námitku, že správní orgány dostatečným způsobem nevymezily veřejný zájem na nyní posuzovaných komplexních pozemkových úpravách. Z prvostupňového rozhodnutí plyne, že OZNŘ požadovala zpracování pozemkových úprav z důvodu protierozní a protipovodňové ochrany obce včetně neškodného odvedení povrchových vod, zpřístupnění pozemků a realizace opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí a zároveň doložila žádost vlastníků pozemků nadpoloviční výměry zemědělské půdy v k. ú. K. Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že veřejný zájem je zájmem kvantitativně vyjádřené skupiny vlastníků v kvalitativně novém prostorovém a funkčním uspořádání vlastnických vztahů k pozemkům metodou zakotvenou zákonem, a že řízení o pozemkových úpravách je vždy vedeno ve veřejném zájmu. Podle krajského soudu pouhé konstatování žalobce, že navrhované pozemkové úpravy nejsou v souladu s veřejným zájmem, nemůže existenci veřejného zájmu komplexních pozemkových úprav zpochybnit.

[5] K samotné existenci veřejného zájmu krajský soud uvedl, že s návrhem pozemkových úprav souhlasila požadovaná většina vlastníků, dotčené orgány a zastupitelstvo OZNŘ. Tyto subjekty svým souhlasem potvrdily, že navrhované pozemkové úpravy jsou v dané lokalitě potřebné k naplnění zákonem vymezeného veřejného zájmu, tedy k naplnění cílů pozemkových úprav.

[6] Podle krajského soudu neobstojí ani úvaha o zbývajících 40 % vlastníků, kterým jsou podle žalobce nabídnuty „nelukrativní pozemky“. Krajský soud zdůraznil, že pozemky všech vlastníků dotčených pozemkovými úpravami musí v souladu se zásadou proporcionality odpovídat požadavkům § 10 odst. 1 zákona č. 139/2002 Sb. V tomto ohledu žalobce svůj obecný argument ohledně „nelukrativnosti“ pozemků nijak blíže nezdůvodnil. S žalobcem krajský soud nesouhlasil ani v tom, že výsledné uspořádání pozemkové úpravy je „trestem za mlčení“. Podle krajského soudu zvolené uspořádání odpovídá zákonným požadavkům a kritériím, a pokud žalobce v průběhu řízení svůj nesouhlas blíže věcně nezdůvodnil, nemohl správní orgán (a ani soud) za něj argumenty svědčící v neprospěch zvoleného řešení jakkoli domýšlet a ty pak vypořádávat.

pokračování

[7] Dále krajský soud uvedl, že určujícím hlediskem pro zohlednění vztahu mezi původními a nově navrhovanými pozemky, resp. pro hodnocení přiměřenosti nově navrhovaných pozemků, včetně jejich umístění, je pouze dodržení zákonných kritérií podle § 10 zákona č. 139/2002 Sb. Žalobce se tedy nemohl domáhat toho, aby zůstal vlastníkem svých (původních) pozemků, ani toho, aby eventuálně obdržel pozemky, které budou v bezprostřední blízkosti původních pozemků, (v původní lokalitě), a nikoli v lokalitě kde on ani jeho předkové (právní předchůdci) pozemky nevlastnili. Jsou-li splněna zákonná kritéria, nepřísluší soudu posuzovat vhodnost navrhované úpravy z hlediska konkrétní lokality.

[8] Důvodnou krajský soud neshledal ani námitku založenou na zrušení závěrečného jednání ve smyslu § 11 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb. Závěrečné jednání totiž plní pouze informační funkci. Přistoupil-li proto prvostupňový správní orgán na základě usnesení vlády z 20. 11. 2020, č. 1195 o prodloužení nouzového stavu v souvislosti s epidemií viru SARS CoV-2, k alternativě ve formě korespondenčního jednání, nejde o pochybení, neboť i tímto postupem prvostupňový správní orgán dostal smyslu závěrečného jednání.

II. Kasační stížnost

[9] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, již navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Namítl, že k prokázání souladu pozemkových úprav s veřejným zájmem, což je úkolem správních orgánů, nepostačuje pouhá citace § 2 zákona č. 139/2002 Sb. Důvody OZNŘ pro zpracování pozemkových úprav spočívající v protierozní a protipovodňové ochraně obce nebyly nijak konkretizovány. Veřejný zájem na pozemkových úpravách nelze odůvodnit tím, že v případě nesouhlasu vlastníka je podstatný souhlas kvalifikované většiny vlastníků alespoň 60 % výměry pozemků dotčených pozemkovými úpravami. Podle stěžovatele je korektní, pokud obce pro zajištění svých investičních akcí získávají pozemky smluvně, v krajním případě vyvlastněním, nikoliv však prostřednictvím pozemkových úprav.

[11] Z definice veřejného zájmu v § 2 zákona č. 139/2002 Sb. nelze ani širokým výkladem dovodit, že pozemek, který je v centru obvodu pozemkových úprav případně jinému vlastníku, zatímco náhradní pozemek bude „přenesen“ na hranici obvodu pozemkových úprav. Pozemkové úpravy jsou vždy prováděny v obvodu pozemkových úprav a mají být prováděny tak, aby byla šetřena práva vlastníků. Pokud tedy obec požadovala pro účely plánu společných zařízení [pozn. NSS: ve smyslu § 9 odst. 8 zákona č. 139/2002 Sb.] pozemek stěžovatele, měl by náhradní pozemek být v původní lokalitě, nikoli až na okraji obvodu pozemkových úprav. Správní orgány však nikdy neuvedly, proč nebylo možné, aby byly stěžovateli přiděleny náhradní pozemky v původní lokalitě. Krajský soud se k této námitce nijak nevyjádřil, neboť ji zůžil pouze na to, že stěžovatel požadoval, aby zůstal vlastníkem svých původních pozemků. Správní orgány nešetřily práva stěžovatele jako vlastníka dotčených pozemků. Jelikož krajský soud jejich postup vyhodnotil jako zákonný, spočívá jeho rozsudek na nesprávném posouzení právní otázky.

[12] Stěžovatel dále nesouhlasí s tvrzením krajského soudu, že nijak nezduvodnil svoji argumentaci o „nelukrativnosti“ pozemků nabízených nesouhlasícím vlastníkům. Stěžovatel tuto námitku uváděl po celou dobu provádění pozemkových úprav, a správní orgány tak znaly její obsah. Krajský soud proto nesprávně požadoval její další zdůvodnění.

[13] Rovněž nesouhlasí s názorem, že řízení o umístění nových pozemků je pouze jednostupňové, neboť o umístění rozhodnou vyslovením souhlasu vlastníci většiny pozemků a odvolací správní orgán ani soud již nemohou toto rozhodnutí změnit.

III. Vyjádření žalovaného a vyjádření OZNŘ

[14] Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti, neboť se ztotožnil s napadeným rozsudkem krajského soudu. Ohledně námitky chybějícího odůvodnění veřejného zájmu žalovaný navíc odkázal na bod 15 rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze 7. 3. 2023, čj. 60 A 63/2021-72, podle něž v případě pozemkových úprav zákonodárce vyřešil otázku existence veřejného zájmu již v samotném právním předpisu. Dále odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí, kde se po jednotlivých listech vlastnictví podrobně zabýval naplněním kritérií podle § 10 zákona č. 139/2002 Sb. u původních pozemků stěžovatele a nově navrhovaných pozemků.

[15] OZNŘ navrhla odmítnutí kasační stížnosti pro nepřipustnost, jelikož je pouhým nesouhlasem s důvody napadeného rozsudku, a tedy neobsahuje žádný přípustný kasační důvod.

[16] Eventuálně navrhla zamítnutí kasační stížnosti. Existence veřejného zájmu je dána, a tedy i zdůvodněna, již tím, že řízení o pozemkových úpravách bylo zahájeno. Prvostupňové rozhodnutí obsahuje vymezení a popis veřejného zájmu na str. 1 až 2. Žalovaný neměl důvod to opakovat ve svém rozhodnutí. Krajský soud v bodech 20 až 22 rovněž vysvětlil, v čem lze spatřovat odůvodnění existence veřejného zájmu. O rozpor se zákonem by šlo podle OZNŘ jedině tehdy, nebyla-li by naplněna zákonná kritéria pro schválení pozemkových úprav či postup jejich schvalování. K tomu však v nyní projednávané věci nedošlo. Stěžovateli se opakovaně dostalo vysvětlení, že vzdálenost se v souladu s § 10 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb. měří od bodu dohodnutého na úvodním jednání, nikoliv od lokality původních pozemků. Rozhodnutí žalovaného na str. 7 výslovně uvádí, proč nebylo možné mu nově přidělit pozemky ve stávající lokalitě. Uvedeným tak byla vypořádána jeho námitka ohledně lokality nově přidělených pozemků. Samotná nespokojenost stěžovatele s výsledkem pozemkových úprav nemůže zakládat jejich nezákonnost.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[17] Kasační stížnost není důvodná.

IV.A Nepřezkoumatelnost správních rozhodnutí a napadeného rozsudku

[18] Stěžovatel namítl dílčí nedostatky odůvodnění správních orgánů, jakož i napadeného rozsudku.

pokračování

[19] Podle ustálené judikatury platí, že přezkoumá-li krajský (městský) soud správní rozhodnutí, které pro chybějící odůvodnění není přezkoumání vůbec způsobilé, zatíží nepřezkoumatelností i svůj vlastní rozsudek (rozsudky NSS z 13. 6. 2007, čj. 5 Afs 115/2006-91, či z 30. 11. 2023, čj. 8 As 137/2022-67, bod 27). V podstatě tedy stěžovatel namítl rovněž nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku krajského soudu. O této otázce si navíc Nejvyšší správní soud musí učinit úsudek i bez námítky (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[20] Nepřezkoumatelnost správního (soudního) rozhodnutí pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostacích odůvodnění rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž správní orgán (soud) opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat mimo jiné i případ, kdy je zcela opomenuta některá z odvolacích (žalobních) námitek (rozsudek NSS z 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, či usnesení rozšířeného senátu NSS z 5. 12. 2017, čj. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, body 32, 34 a 36). Nepřezkoumatelnost je však třeba vykládat v souladu s jejím skutečným smyslem, neboť jde o jednu z nejzávažnějších vad řízení, kterou lze konstatovat pouze v případě, že pro výše uvedené důvody skutečně nelze seznat, proč správní orgán (soud) rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku posuzovaného rozhodnutí, resp. proč považoval vznesené námítky za nedůvodné (rozsudek NSS ze 4. 3. 2022, čj. 5 As 158/2021-36, bod 18, a tam citovaná judikatura).

IV.A.1 Nedostatečné odůvodnění existence veřejného zájmu

[21] Stěžovatel konkrétně namítl, že k prokázání souladnosti pozemkových úprav s veřejným zájmem nepostačuje pouhá citace § 2 zákona č. 139/2002 Sb. V podstatě jde o námítku částečné nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů spočívající v chybějícím zdůvodnění existence veřejného zájmu.

[22] Nejvyšší správní soud k tomu předně odkazuje na svůj rozsudek ze 14. 6. 2024, čj. 10 As 84/2023-78, jímž potvrdil závěry rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci čj. 60 A 63/2021-72, na nějž odkazoval žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti (bod [14] výše). Konkrétně Nejvyšší správní soud v bodu 36 uvedl, že „*kvalitativní rovinu veřejného zájmu vymezuje účel pozemkových úprav uvedený v § 2 zákona o pozemkových úpravách. Kvantitativní odraz nachází veřejný zájem jednak v tom, že pozemkové úpravy musí být provedeny (řízení zahájeno), požadují-li to vlastníci pozemků nadpoloviční výměry zemědělské půdy řešeného katastrálního území (§ 6 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách), a jednak v tom, že jejich návrh může být schválen, souhlasí-li s navrhovanou úpravou vlastníci alespoň 60 % výměry půdy řešené pozemkovými úpravami (viz rozsudek NSS čj. 4 As 72/2006-93)*“. Ústavní stížnost proti rozsudku čj. 10 As 84/2023-78 byla odmítnuta jako zjevně neopodstatněná usnesením Ústavního soudu z 29. 8. 2024, sp. zn. II. ÚS 2269/24.

[23] Není pravda, že správní orgány v nyní projednávané věci zdůvodnily existenci veřejného zájmu toliko citací § 2 uvedeného zákona. Nejvyšší správní soud se v tomto ztotožnil s posouzením krajského soudu v bodech 20 až 22 napadeného rozsudku, kde je podrobné vysvětlení, že správní orgány veřejný zájem na nyní posuzovaných komplexních pozemkových úpravách dostatečným způsobem vymezily. Krajský soud výstižně poukázal na odůvodnění obou správních rozhodnutí. Nejvyšší správní soud tak může toliko

zopakovat, že z hlediska vymezení kvalitativní roviny veřejného zájmu prvostupňové rozhodnutí na str. 1 až 2 uvádí, že důvodem pro zpracování pozemkových úprav byla protierozní a protipovodňová ochrana obce (OZNŘ) včetně neškodného odvedení povrchových vod, zpřístupnění pozemků a realizace opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí. Shodné cíle pozemkových úprav shrnuje i na str. 7 svého rozhodnutí v části týkající se aktualizace plánu společných zařízení. Uvedené zmínil rovněž žalovaný v rámci shrnutí obsahu spisové dokumentace na str. 3 svého rozhodnutí. Na str. 8 svého rozhodnutí na uvedené odůvodnění prvostupňového správního orgánu odkázal a uvedl, že veřejný zájem je zájmem kvantitativně vyjádřené skupiny vlastníků v kvalitativně novém prostorovém a funkčním uspořádání vlastnických vztahů k pozemkům metodou zakotvenou zákonem, a že řízení o pozemkových úpravách je vždy vedeno ve veřejném zájmu.

[24] Oba správní orgány vymezily rovněž kvantitativní rovinu veřejného zájmu v nyní projednávané věci. Výslovně uvedly jak to, že o provedení pozemkových úprav v nyní projednávané věci požádali v souladu s § 6 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb. vlastníci pozemků nadpoloviční výměry zemědělské půdy řešeného katastrálního území, konkrétně 50,74 % (str. 2 prvostupňového rozhodnutí a str. 2 a 8 rozhodnutí žalovaného), tak i to, že návrh pozemkových úprav schválili v souladu s § 11 odst. 4 uvedeného zákona vlastníci alespoň 60 % výměry půdy řešené pozemkovými úpravami, konkrétně 99,21 % (str. 8 prvostupňového rozhodnutí a str. 5 a 8 rozhodnutí žalovaného).

[25] K námitce stěžovatele, že důvody pro zpracování pozemkových úprav spočívající v protierozní a protipovodňové ochraně obce nebyly nijak konkretizovány, Nejvyšší správní soud ve stručnosti uvádí, že naopak stěžovatel v kasační stížnosti nikterak neuvedl (nekonkretizoval), v čem jsou podle něj uvedené důvody nedostatečné či nekonkrétní, resp. jaké další informace postrádá.

[26] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že správní orgány dostatečně přezkoumatelně vymezily a zdůvodnily existenci veřejného zájmu na provedení pozemkových úprav, a to jak v kvalitativní, tak i kvantitativní rovině. Jejich rozhodnutí proto nejsou nepřezkoumatelná.

IV.A.2 Nedostatečné odůvodnění umístění nově navržených a přidělených pozemků

[27] Stěžovatel dále spatřoval nepřezkoumatelnost správních rozhodnutí, jakož i napadeného rozsudku, v tom, že správní orgány nikdy neuvedly, proč nebylo možné, aby byly stěžovateli přiděleny náhradní pozemky v původní lokalitě, přičemž krajský soud se k této námitce nijak nevyjádřil, neboť ji zúžil pouze na to, že stěžovatel požadoval, aby zůstal vlastníkem svých původních pozemků.

[28] Z prvostupňového rozhodnutí (např. str. 6) i rozhodnutí žalovaného reagujícího na odvolací námitku stran lokality nově přidělených pozemků (str. 6 a 9 až 10) jasně a srozumitelně plyne, že není významné, zda jsou náhradní pozemky v původní, či jiné lokalitě, resp. zda jsou v centru, či na hranici obvodu pozemkových úprav. Z hlediska přiměřenosti umístění náhradních pozemků je rozhodující pouze (správným procesním postupem) dodržení zákonných podmínek stanovených v § 10 zákona č. 139/2002 Sb. Těmito hledisky se oba správní orgány přezkoumatelně zabývaly. Jde-li o samotný důvod,

pokračování

proč nebylo možné vyhovět stěžovateli požadavku na přidělení náhradních pozemků v původní lokalitě, je jednoznačně patrný ze spisové dokumentace, jak poukázal již žalovaný ve svém rozhodnutí (předposlední odstavec na str. 9). Konkrétně například ze stanoviska prvostupňového správního orgánu k důvodům odvolání, citovaného na str. 7 rozhodnutí žalovaného: *»Projektant měl snahu pozemky umístit v bezprostřední blízkosti původních pozemků, jako např. u nových pozemků č. 2953 a 3039, ale protože v dané lokalitě nebyly další pozemky státu nebo obce použitelné pro směny za společná zařízení, byly spoluvlastníkům nabídnuty varianty v lokalitě „Kašpárky“ a „Sobolice“«.*

[29] Stejně tak se stěžovatel mylí, tvrdí-li, že krajský soud žalobní námitku stran lokality zúžil pouze na to, že stěžovatel požadoval, aby zůstal vlastníkem svých původních pozemků. Z bodů 22, 27 a 28 napadeného rozsudku jednoznačně plyne pravý opak. Krajský soud uvedenou námitku výslovně uchopil tak, že se zabýval přidělením nových pozemků stěžovateli *„v lokalitě, kde on ani jeho předkové (právní předchůdci) pozemky nevlastnili“*. Evidentně se tedy zabýval primárně tím, že přidělené pozemky se nachází v jiné lokalitě, s níž stěžovatel nesouhlasil, nikoli tím, že mu nebyly ponechány pozemky původní. K tomu krajský soud dále uvedl, že určujícím hlediskem pro zohlednění vztahu mezi původními a nově navrhovanými pozemky, resp. pro hodnocení přiměřenosti nově navrhovaných pozemků, včetně jejich umístění, je pouze dodržení zákonných kritérií podle § 10 zákona č. 139/2002 Sb. Žalobce se tedy nemohl domáhat toho, aby zůstal vlastníkem svých (původních) pozemků, ani toho, aby eventuálně obdržel pozemky, které budou v bezprostřední blízkosti původních pozemků, (v původní lokalitě) (body 25, 27 a 28 napadeného rozsudku).

[30] Krajský soud se tak k otázce lokality nově navrhovaných a přidělených pozemků komplexně vyjádřil.

[31] Námitka dílčí nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí a napadeného rozsudku je nedůvodná.

[32] Správní rozhodnutí ani napadený rozsudek netrpí ani žádnou jinou vadou nepřezkoumatelnosti, jak ji vykládá ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (rozsudky NSS z 6. 2. 2020, čj. 5 Afs 344/2019-30, bod 16, a čj. 5 As 158/2021-36, bod 18, a tam citovaná judikatura). Ze správních rozhodnutí jako celku i z napadeného rozsudku je jasně seznatelné, jak a proč správní orgány a soud považovaly opakující se námitky stěžovatele za nedůvodné, a na základě kterých úvah dospěly ke svým závěrům.

IV.B Existence veřejného zájmu

[33] Stěžovatel věcně nesouhlasil s tím, že v nyní projednávané věci byl veřejný zájem na pozemkových úpravách dán. Konkrétně namítl, že veřejný zájem nelze odůvodnit tím, že v případě nesouhlasu vlastníka je podstatný souhlas kvalifikované většiny vlastníků alespoň 60 % výměry pozemků dotčených pozemkovými úpravami.

[34] Podle § 11 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb. *pozemkový úřad rozhodne o schválení návrhu pozemkových úprav tehdy, pokud s ním souhlasí vlastníci alespoň 60 % výměry pozemků, které jsou řešeny ve smyslu ustanovení § 2 v pozemkových úpravách. Váha hlasu podílového spoluvlastníka odpovídá jeho podílu na celkové výměře řešených pozemků.*

[35] Jak plyne již z výše uvedeného (bod [22] výše), jakož i z citovaného ustanovení, souhlas vlastníků alespoň 60 % výměry půdy řešené pozemkovými úpravami je jedním z rozhodujících (kvantitativních) faktorů pro existenci veřejného zájmu na provedení pozemkových úprav, resp. pro zdůvodnění jeho existence. Námitka je tedy nedůvodná.

[36] Za kasační námitku způsobitou samostatného projednání nelze považovat stěžovatelovo ničím nepodložené vyjádření obecného povzdechu nad tím, že je korektní, pokud obce pro zajištění svých investičních akcí získávají pozemky smluvně, v krajním případě vyvlastněním, nikoliv však prostřednictvím pozemkových úprav (rozsudek NSS z 22. 10. 2024, čj. 4 As 303/2023-33, bod 55).

IV.C Umístění nově navržených a přidělených pozemků

[37] Vůči věcnému posouzení lokality pozemků stěžovatel namítl, že z definice veřejného zájmu v § 2 zákona č. 139/2002 Sb. nelze ani širokým výkladem dovodit, že pozemek, který je v centru obvodu pozemkových úprav případně jinému vlastníku, zatímco náhradní pozemek bude „přenesen“ na hranici obvodu pozemkových úprav. Pokud tedy obec požadovala pro účely plánu společných zařízení pozemek stěžovatele, měl by náhradní pozemek být v původní lokalitě, nikoli až na okraji obvodu pozemkových úprav.

[38] Uvedené ustanovení je však pouze uvozujícím a, jak uvedeno výše, definičním ustanovením, jež nelze vnímat izolovaně od zbytku zákona č. 139/2002 Sb., jak nesprávně činí stěžovatel. Na § 2 totiž navazují a rozpracovávají jej další ustanovení tohoto zákona. Z hlediska vztahu mezi původními a nově navrhovanými pozemky je stěžejní (správními orgány i krajským soudem opakovaně poukazovaný) § 10 tohoto zákona, jenž vymezuje kritéria zajišťující přiměřenost nově navrhovaných a přidělených pozemků (str. 6 rozhodnutí žalovaného a body 15, 25 a 27 napadeného rozsudku). Z tohoto ustanovení tak plyne, jak stěžovateli opakovaně správní orgány i krajský soud jasně a výstižně vysvětlily (bod [29] výše), že určujícím hlediskem pro zohlednění vztahu mezi původními a nově navrhovanými pozemky, resp. pro hodnocení přiměřenosti nově navrhovaných pozemků, včetně jejich umístění, je pouze dodržení zákonných kritérií podle § 10 zákona č. 139/2002 Sb. Žalobce se tedy nemohl domáhat toho, aby zůstal vlastníkem svých (původních) pozemků, ani toho, aby eventuálně obdržel pozemky, které budou v bezprostřední blízkosti původních pozemků, (v původní lokalitě). Ze stejných důvodů je mimoběžná i opakovaná argumentace stěžovatele založená na „nelukrativnosti“ pozemků dovozované stěžovatelem právě z jejich umístění.

[39] Jde-li o umístění pozemků, podle § 10 odst. 4 uvedeného zákona platí, že *nově navrhované pozemky jsou v přiměřené vzdálenosti, pokud rozdíl ve vzdálenosti původních a navrhovaných pozemků není vyšší nebo nižší než 20 %. Vzdálenost se měří od bodu dohodnutého na úvodním jednání* [zvýraznění provedl NSS].

[40] Ze zákonného ustanovení tak plyne, jak správně uvedl žalovaný i krajský soud, že není podstatné, zda jsou náhradní pozemky v původní, či jiné lokalitě, resp. zda jsou v centru, či na hranici obvodu pozemkových úprav. Z hlediska přiměřenosti umístění náhradních pozemků zákon stanoví požadavek spočívající „toliko“ v maximální vzdálenosti *od bodu dohodnutého na úvodním jednání*. Spolu s ostatními kritérii stanovenými v § 10 zákona č. 139/2002 Sb., se žalovaný na str. 5 rozhodnutí podrobně zabýval i podmínkou

pokračování

vzdálenosti původních a náhradních pozemků, přičemž nejvyšší procentuální vzdálenost ve smyslu citovaného § 10 odst. 4 byla 6,85 %. Tato hodnota se ani zdaleka neblíží zákonem maximálně povoleným 20 %.

[41] Nejvyšší správní soud uzavírá, že ze zákona č. 139/2002 Sb., byť nikoli izolovaně jen z jeho § 2, jasně a srozumitelně plyne, že při splnění výše uvedené zákonné podmínky vzdálenosti je přidělení náhradních pozemků nacházejících se v jiné lokalitě, resp. na hranici obvodu pozemkových úprav, z hlediska umístění zákonné a přiměřené. Stěžovatel při tom dodržení zákonného kritéria vzdálenosti, ani ostatních kritérií, nikterak nezpochyboval. Není tedy pravda, že správní orgány nešetřily práva stěžovatele jako vlastníka dotčených pozemků.

IV.D Nepřípustná kasační námitka

[42] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. *není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.*

[43] Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (městského) soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby byly kasační námitky způsobilé k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského (městského) soudu. Stěžovatel je tedy povinen uvést konkrétní argumentaci zpochybňující závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí soudu. Proto kasační námitky, které alespoň v minimální míře nereagují na argumentaci krajského (městského) soudu, nepředstavují důvody podle § 103 s. ř. s., a jsou proto nepřípustné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. (např. rozsudek NSS z 28. 6. 2023, čj. 8 As 60/2022-57, bod 18 a tam citovaná judikatura).

[44] Stěžovatel nesouhlasil s tím, že řízení o umístění nových pozemků je pouze jednostupňové, neboť o umístění rozhodnou vyslovením souhlasu vlastníci většiny pozemků a odvolací správní orgán ani soud již nemohou toto rozhodnutí změnit.

[45] Žalovaný se touto otázkou podrobně zabýval na str. 9 svého rozhodnutí, kde citoval relevantní judikaturu správních soudů. Konkrétně jde o rozsudky Krajského soudu v Hradci Králové ze 4. 2. 2021, čj. 30 A 74/2019-97, bod 21, a Nejvyššího správního soudu z 13. 2. 2009, čj. 7 As 26/2007-278, a z 21. 3. 2007, čj. 5 A 27/2002-86. Uvedené rozsudky, stručně shrnuto, kladou důraz na význam souhlasu zákonem stanovené kvalifikované většiny vlastníků pozemků, s tím související povinnost všech vlastníků, tedy i těch nesouhlasících, akceptovat v souladu se zákonem nově nastolený stav, a z toho plynoucí omezenou možnost odvolacího i soudního přezkumu vůle většiny vlastníků pozemků. Krajský soud tyto úvahy žalovaného posoudil jako správné a zákonné, přičemž uvedl, že rozhodující jsou „jen“ zákonná kritéria přiměřenosti (bod 28 napadeného rozsudku).

[46] Pokud tedy stěžovatel v kasační stížnosti uvedl pouze to, že nesouhlasí s názorem o jednostupňovém řízení, jde o tvrzení v rovině prostého nesouhlasu s těmito odůvodněnými závěry, které proto není vůbec způsobilé, natož kvalifikovaně, zpochybnit. Námitka je proto nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. (rozsudek NSS z 20. 7. 2023, čj. 8 As 368/2021-51, bod 26).

V. Závěr a náklady řízení

[47] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[48] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[49] Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení. OZNŘ má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, případně jí soud může z důvodů zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení. V daném případě však žádná z těchto zákonem předvídaných situací v řízení o kasační stížnosti nenastala.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 11. prosince 2024

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu